

SKOLERNES
MOTIONS DAG
1982 - 2022

APPENDIKS
BEVÆGELSE
i skoledagen

2022

APPENDIKS Bevægelse i skoledagen 2022

Udgivet

Oktober 2022

© Dansk Skoleidræt, 2022

Forfatter

Jacob Have Nielsen

Videnskonsulent, Dansk Skoleidræt

Mette Rasmussen

Udviklingskonsulent, Dansk Skoleidræt

Foto

Hannibal Klok, Dansk Skoleidræt

Dansk Skoleidræt

Lindholm Havnevej 31, 5800 Nyborg

www.skoleidraet.dk

Dansk Skoleidræts publikationer kan frit citeres
med tydelig kildeangivelse.

Indhold

1. Indledning.....	4
2. Baggrund.....	4
3. Opbygning af batterier.....	6
4. Databehandling.....	9
5. Referencer.....	10

1. Indledning

I Dansk Skoleidræts landsdækkende undersøgelse Bevægelse i Skoledagen er der i 2022 (NIELSEN & RASMUSSEN, 2022) inddraget en undersøgelse af faktorer, som har betydning for implementering af bevægelse i skolen. Denne del er baseret på en model for faktorer, som har betydning for succesfuld implementering af indsatser i organisationer (SCACCIA ET AL., 2015). Disse er tidligere blevet illustreret som en trebenet skammel (SMEDEGAARD, 2019) for at illustrere, at de alle er lige vigtige, og at hvis bare ét af benene er forkortet, vakler skamlen.

I undersøgelsen blev dette undersøgt ved hjælp af tre batterier af spørgsmål. Hvert af disse havde som formål at afdække hvert ben i skamlen. Dette appendiks har til formål at synliggøre baggrunden for resultaterne i rapporten. Herunder hvilke spørgsmål, der blev stillet samt udregningen af hvert ben.

2. Baggrund

Følgforskningen omkring folkeskolereformen har vist, at implementeringen af reformens elementer, herunder bevægelse i skoledagen, har været kompliceret og fortsat kan styrkes på en stor del af landets skoler (JENSEN ET AL., 2020). Reformens formål var at skabe en varieret skoledag, hvor bevægelse var en naturlig del af alle dele af skoledagen. Centralt i denne opgave står lærerne og pædagogerne, som er dem, der skal vælge at inddrage bevægelse i deres praksis. De er dog samtidig under stor indflydelse af den kultur og de rammer, som skolens ledelse og kollegaer skaber omkring emnet. Implementeringsforskning viser, at sandsynligheden for, at en medarbejder (her lærer eller pædagog) er klar til at inddrage en praksis (her bevægelse) i sit virke, afhænger af tre lige vigtige dele: Motivation, Generel kapacitet og Specifik kapacitet (SCACCIA ET AL., 2015). Disse er som nævnt tidligere blevet illustreret som en trebenet skammel (SMEDEGAARD, 2019) for at illustrere, at de alle er lige vigtige. Hvis bare ét af benene er forkortet, vakler skamlen. De tre dele omfatter følgende:

Motivation

For at en lærer eller pædagog kan føle sig motiveret for at inddrage bevægelse, er det vigtigt, at det opleves som fordelagtigt for underviseren i forhold til vedkommendes formål med arbejdet som lærer eller pædagog. Underviseren skal desuden opleve at inddragelsen af bevægelse er kompatibel med den hverdag og de rammer, som vedkommende oplever. Endeligt skal underviseren opleve en synlig værdi af inddragelsen af bevægelse i forhold til sine formål som lærer eller pædagog.

Generel kapacitet

Generel kapacitet omhandler den kapacitet, som ligger i organisationen i forhold til at understøtte inddragelse af bevægelse. Herunder ligger, at ledelsen tydeligt viser og kommunikerer, at inddragelse af bevægelse er vigtigt for skolen, og at der i skolen (og kommunen) er strukturer, som understøtter inddragelsen. Dette kan være strukturer for evaluering af arbejdet, videndeling, anerkendelse for indsatsen etc. Endelig ligger der også under generel kapacitet, at der på skolen er skabt en fælles vision, så det er tydeligt for alle, at bevægelse er noget, der er vigtigt på skolen.

Specifik kapacitet

Specifik kapacitet omhandler den kapacitet, som ligger hos den enkelte medarbejder i forhold til at inddrage bevægelse. Herunder ligger at underviseren føler sig kompetent til at inddrage bevægelse i sin praksis, og at vedkommende oplever støtte og support fra sine kollegaer omkring det. Det er således vigtigt, at læreren eller pædagogen oplever, at det er let at tale og videndele med sine kollegaer om gode erfaringer og udfordringer med inddragelse af bevægelse.

På baggrund af denne model blev der konstrueret tre batterier af spørgsmål med det formål at afdække hvert ben i skamlen.

Smedegaard 2019
Scaccia et al. 2015

3. Opbygning af batterier

Der findes ikke allerede eksisterende spørgeskemabatterier til at måle den anvendte model. Spørgeskema-batterierne til måling af hvert af skamlens ben er således udviklet på baggrund af Dansk Skoleidræts mangeårige erfaringer med implementering af bevægelse i danske grundskoler.

På baggrund af modellen blev der konstrueret tre batterier af spørgsmål med det formål at afdække hvert ben i skamlen. Batterierne indeholdt hhv. 14 (motivation), 8 (generel kapacitet) og 8 (specifik kapacitet) spørgsmål formuleret som udsagn, som respondenterne skulle erklære sig enig eller uenig i på en 7-trinsskala. Batterierne var opbygget så de spurgte ind til aspekter omkring bevægelse i hele skoledagen. Forud for besvarelsen af spørgebatterierne blev respondenterne præsenteret for en kort tekst, som forklarede modellen for at sikre forståelsen af elementerne i batteriet.

Nedenfor præsenteres den indledende tekst, samt de tre batterier:

Inddragelse af bevægelse

Studier viser at sandsynligheden for, at en lærer eller pædagog vælger at inddrage bevægelse i sin praksis afhænger af tre lige vigtige faktorer:

Motivation

Læreren eller pædagogens motivation for at inddrage bevægelse. Herunder at vedkommende finder det værdifuldt for sit virke som lærer eller pædagog.

Generel kapacitet

Læreren eller pædagogens oplevelse af at bevægelse prioriteres og værdsættes i organisationen (skolen). Herunder at ledelsen tydeligt italesætter bevægelse som værdifuldt og der eksisterer strukturer som evaluerer arbejdet med bevægelse etc.

Specifik kapacitet

Læreren eller pædagogens oplevelse af at besidde tilstrækkelige kompetencer til at inddrage bevægelse i sin praksis. Herunder opbakning fra kollegaer og videndeling.

I det følgende forsøger vi at afdække disse elementer igennem tre sæt udsagn, hvor du skal vurdere hvor enig eller uenig du er i disse ud fra dine erfaringer på skolen.

Nogle udsagn vil ligne tidligere spørgsmål

Motivation

PÅ MIN SKOLE...

	MEGET UENIG					MEGET ENIG			
OPFATTES BEVÆGELSE SOM NOGET, DER STYRKER SKOLENS KERNEOPGAVE	1	2	3	4	5	6	7	?	
OPFATTES BEVÆGELSE SOM NOGET, DER STYRKER SKOLENS KERNEOPGAVE	1	2	3	4	5	6	7	?	
OPFATTES BEVÆGELSE SOM NOGET, DER STYRKER ELEVERNES LÆRINGSFÆRHED	1	2	3	4	5	6	7	?	
OPFATTES BEVÆGELSE SOM NOGET, DER STYRKER ELEVERNES MOTIVATION	1	2	3	4	5	6	7	?	
OPFATTES BEVÆGELSE SOM NOGET, DER STYRKER ELEVERNES FYSISKE SUNDHED	1	2	3	4	5	6	7	?	
OPFATTES BEVÆGELSE SOM NOGET, DER STYRKER ELEVERNES TRIVSEL	1	2	3	4	5	6	7	?	
OPFATTER PERSONALET BEVÆGELSE SOM EN VIGTIG DEL AF DERES ARBEJDE	1	2	3	4	5	6	7	?	
OPLEVER PERSONALET AT INDDRAGELSE AF BEVÆGELSE ER I OVERENSSTEMMELSE MED DERES VÆRDIER SOM LÆRER/PÆDAGOG	1	2	3	4	5	6	7	?	
OPLEVER PERSONALET AT INDDRAGELSE AF BEVÆGELSE PASSER IND I DERES NORMER FOR PLANLÆGNING OG AFHOLDELSE AF DERES PRAKSIS	1	2	3	4	5	6	7	?	
OPLEVER PERSONALET AT DET ER LET AT INDDRAGE BEVÆGELSE I DERES PRAKSIS	1	2	3	4	5	6	7	?	
ER ELEVERNE GLADE FOR BEVÆGELSE I SKOLEDAGEN	1	2	3	4	5	6	7	?	
SER PERSONALET EN VÆRDI I AT INDDRAGE BEVÆGELSE I ARBEJDET	1	2	3	4	5	6	7	?	
OPLEVER PERSONALET AT DE HAR MULIGHED FOR AT AFPRØVE OG EKSPERIMENTERE MED BEVÆGELSE I DERES PRAKSIS	1	2	3	4	5	6	7	?	
OPLEVER PERSONALET AT DE HAR MULIGHED FOR AT TILPASSE BEVÆGELSE TIL DERES PRAKSIS	1	2	3	4	5	6	7	?	

Generel kapacitet PÅ MIN SKOLE...

	MEGET UENIG					MEGET ENIG		
ER DER EN FÆLLES VISION BLANDT LEDERE OG PERSONALE OM, AT BEVÆGELSE ER EN VIGTIG DEL AF SKOLEDAGEN	1	2	3	4	5	6	7	?
OPLEVER ALLE LÆRERE OG PÆDAGOGER, AT DER ER EN FÆLLES RETNING OMKRING BEVÆGELSE	1	2	3	4	5	6	7	?
ER LÆRERE OG PÆDAGOGER ÅBNE OVER FOR NYE TILTAG SOM PÅVIRKER DERES PRAKSIS	1	2	3	4	5	6	7	?
BAKKER LEDELSEN TYDELIGT OP OMKRING BEVÆGELSE PÅ SKOLEN	1	2	3	4	5	6	7	?
OPSTILLER LEDELSEN TYDELIGE FORVENTNINGER TIL ARBEJDET MED BEVÆGELSE	1	2	3	4	5	6	7	?
FREMÆVER LEDELSEN BEVÆGELSE SOM ET VIGTIGT ELEMENT I SKOLENS ARBEJDE	1	2	3	4	5	6	7	?
ER DER TYDELIGE TILTAG, SOM UNDERSTØTTER ARBEJDET MED BEVÆGELSE (FX PLANLAGTE MØDER I ÅRSHJULET, EVALUERING MED TEAMS, HANDLEPLANER ETC.)	1	2	3	4	5	6	7	?
OPLEVER ALLE LÆRERE OG PÆDAGOGER, AT DER ER ET FÆLLES SPROG OMKRING BEVÆGELSE	1	2	3	4	5	6	7	?

Specifik kapacitet PÅ MIN SKOLE...

	MEGET UENIG					MEGET ENIG		
FØLER ALLE LÆRERE SIG KOMPETENTE TIL AT INDDRAGE BEVÆGELSE MED HØJ KVALITET SOM EN DEL AF DEN FAG-FAGLIGE UNDERVISNING	1	2	3	4	5	6	7	?
FØLER ALLE LÆRERE SIG KOMPETENTE TIL AT INDDRAGE BEVÆGELSE MED HØJ KVALITET I ANDRE DELE AF SKOLEDAGEN	1	2	3	4	5	6	7	?
FØLER ALLE PÆDAGOGER SIG KOMPETENTE TIL AT INDDRAGE BEVÆGELSE MED HØJ KVALITET I DERES OPGAVER	1	2	3	4	5	6	7	?
ER ALLE LÆRERE OG PÆDAGOGER PÅ SKOLEN I STAND TIL AT OPSØGE UNDERVISNINGSMATERIALER OG -AKTIVITETER, SOM UNDERSTØTTER BEVÆGELSE I SKOLEDAGEN	1	2	3	4	5	6	7	?
HAR VI EN ELLER FLERE KOLLEGAER SOM POSITIVT UNDERSTØTTER PERSONALET MED INDDRAGELSE AF BEVÆGELSE I SKOLEDAGEN. (DET KAN BÅDE VÆRE FORMELLE ROLLER SOM EN BEVÆGELSESVJELEDER OG ILDSJÆLE SOM INDTAGER ROLLEN UFORMELT)	1	2	3	4	5	6	7	?
FOREGÅR DER HØJ GRAD AF UFORMEL VIDENDELING OMKRING ARBEJDET MED BEVÆGELSE	1	2	3	4	5	6	7	?
FÅR PERSONALET DEN NØDVENDIGE OPBAKNING OG STØTTE TIL ARBEJDET MED BEVÆGELSE FRA KOLLEGAER	1	2	3	4	5	6	7	?
FÅR PERSONALET DEN NØDVENDIGE OPBAKNING OG STØTTE TIL ARBEJDET MED BEVÆGELSE FRA LEDELSEN	1	2	3	4	5	6	7	?

4. Databehandling

For hvert batteri er der udregnet en gennemsnitsscore som efterfølgende blev omregnet til en 0-100 skala. En score på 100 er således udtryk for, at alle respondenterne har valgt 'helt enig' (7) til alle udsagn i et batteri.

5. Referencer

Jensen, V. M., Bjørnholt, B., Mikkelsen, M. F., Nielsen, C. P., & Ladekjær, E. (2020). *Den længere og mere varierede skoledag—En analyse af reformens elementer*. VIVE.

Nielsen, J. H., & Rasmussen, M. (2022). *Bevægelse i Skoledagen 2022*. Dansk Skoleidræt.

Scaccia, J. P., Cook, B. S., Lamont, A., Wandersman, A., Castellow, J., Katz, J., & Beidas, R. S. (2015). A practical implementation science heuristic for organizational readiness: R = MC2. *Journal of Community Psychology*, 43(4), 484–501. <https://doi.org/10.1002/jcop.21698>

Smedegaard, S. (2019). *Fra intentioner til handling—Implementering af fysisk aktivitet i skolen* [Key note]. Sunde Børn Bevæger Skolen Netværksdag, Fredericia.

**dansk
skoleidræt**
- sætter skolen i bevægelse